

* βληχωνία

— 2 —

(Κύπρ. Γερμασ. κ. ἀ.) γληγάντι Ρόδ. Σύμ. κ. ἀ. — ΠΓεννάδ. 409 γληγάντι Κύπρ. γληγούτι ΠΓεννάδ. 409 γληγούτι Θράκ. (Αἰν.) γλεχούτι Σίφν.

* Έκ τοῦ μεταγν. οὖσ. βλήχων, παρ' ὁ καὶ γλήχων. Πβ. ΜΣτεφανίδ. Ορολογ. Δημάδ. 1, 8.

Τὸ φυτὸν ἥδυσμος ὁ γλήχων (mentha pulegium) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (labiateae), βότανον λαϊκὸν κατὰ τῆς δυσπεψίας καὶ τῶν κωλικῶν (πβ. Γεωπον. 12, 33 «γλήχων πέψεώς ἔστιν ἐργάτης») ἔνθ' ἀν.: Παροιμ. φρ. *Η μέλισσα πίασε καρπὸν πουνθάρω τὸ γληγάντι (εἰρων. διὰ τὴν βαρετανήν δοσμήν τοῦ βλήχωνος). Συνών. βρωμοδυόσμος. [**]

* βληχωνία ἡ, βληχονία Εῦβ. (Κύμ. Οξεύλιθ.)

* Έκ τοῦ οὖσ. βλήχωνι.

Τὰ πολλὰ τέκνα (ἐκ μεταφορᾶς τῶν πυκνοτάτων ὑπογείων βλαστῶν τοῦ φυτοῦ).

βληχωνόλαδο τό, ἀμάρτ. γληφωνόλαδο Ρόδ. κ. ἀ. γληφωνόλαδο Ρόδ.

* Έκ τῶν οὖσ. γλήχωνι, παρ' ὁ καὶ γληφώνι, καὶ λάδι.

* Ελαιον ἀπεσταγμένον ἀπὸ τὸ φυτὸν βλήχωνι. Συνών. βλήχωνόνερο.

βληχωνόνερο τό, ἀμάρτ. γληφωνόνερο Ρόδ. γληφώνερο Ρόδ.

* Έκ τῶν οὖσ. βλήχωνι, παρ' ὁ καὶ γληφώνι, καὶ νερό. Τὸ γληφώνερο κατ' ἄνομ.

Βλήχωνόλαδο, ὁ ίδ.

βληχωνόρρακο τό, ἀμάρτ. βληχονόρρακο Κάρπ.

* Έκ τῶν οὖσ. βλήχωνι καὶ ρακί.

Ρακί ἀπεσταγμένον ἀπὸ τὸ βλήχωνι.

βλίτο τό, βλίτον Ίκαρ. Κάρπ. Πόντ. (Οἰν.) βλίτοιν. βλίτον Πόντ. (Άμισ.) βλίτον βρό. ίδιώμ. βλέτ-το Κάρπ. βλίτρο Ζάκ. *Ηπ. Ιθάκ. Κέρκ. (Άργυρος) Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (Μεσσ.) κ. ἀ. — ΠΓεννάδ. 199. — Λεξ. Περιδ. Βλαστ. 447 καὶ 450 Δημητρ. βλίτρον *Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Θεσσ. Θράκ. (Σουφλ.) Μακεδ. Βελβ. Βέρ. Κοζ. Σισάν. κ. ἀ. βλίτρο Ηπ. γλίτον Κύπρ. γλίτον Λέσβ. βλίτος ὁ, Κύθηρ. βλίτος Πόντ. (Άμισ.) βλίτους Θράκ. γλίτος Κύπρ. γλίτρος Κρήτ. ἄ-βλίτα Τσακων. βλίτα ἡ, Σύμ. βλίτη Θράκ.

* Έκ τοῦ ἀρχ. οὖσ. βλίτον. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ο εἰς τὸν τύπ. βλίτρο ίδ. ΦΚουκουλ. ἐν 'Αθηνῷ 29 (1917) Λεξιογρ. Αρχ. 85. Ο τύπ. ἀβλίτα ἐκ τοῦ πληθ. τὰ βλίτα διὰ τοῦ μεταβατικοῦ τύπ. βλίτας.

Εἶδη τοῦ φυτικοῦ γένους ἀμαράντου (amarantus) τῆς τάξεως τῶν ἀμαραντωδῶν (amarantaceae) καὶ ίδιως ἀμαράντον τὸ βλίτον (amarantum bletum) ἐκ τῶν κοινῶν ἀγριολαχανικῶν δύο ποικιλιῶν, ητοι μὲ φύλλα τεφροπράσινα ἢ υπερυθρίζοντα κοιν. καὶ Πόντ. (Άμισ. Οἰν.) Τσακων.: Φρ. Τρώει βλίτα (ἐπὶ τοῦ εὐήθους, δι' ὁ πβ. καὶ τὸ ἀρχ. βλίτομάμμας = εὐήθης) πολλαχ. Εἶναι χαζός σὺν τὰ βλίτα Εῦβ. || Παροιμ.

* Ανάθεμα τὰ βλίτα | καὶ ποῦ τὰ κάνει πίττα
(τὸ βλίτον θεωρεῖται ως εὐτελές ἐδώδιμον φυτὸν) πολλαχ.

Δόξα νάχοντε τὰ βλίτα | ποῦ φτειασε κ' ἡ χήρα πίττα
(εἰρωνικῶς ως ἡ προηγουμένη) Πελοπν. (Άργ.) Συνών. ἀτσιγγανάκι 2. Πβ. ἀγριόβλίτο. *Η λέξις ὑπὸ τὸν τύπ. Βλίτος καὶ ως παρων. Κύθηρ. [**]

βλίτος - βλίτος μόρ. Πόντ.

Λέξις πεποιημένη.

* βλογημία

Λέγεται πρὸς δήλωσιν ἥχου, ὅστις παράγεται, ὅταν φίπτῃ τις ἐντὸς ὑγρῶν πρᾶγμα τι ἡ μασᾶ μαστίχην ήττ. Πβ. βλάτσα - βλούτσα.

βλίτσα ἡ, Μακεδ. (Σισάν.)

Λέξις πεποιημένη. Πβ. βλάτσα - βλούτσα.

Τὸ κατερρυπωμένον πρᾶγμα (κυρίως τὸ προπηλακισμένον): Φρ. Μ' ἔκαμι βλίτσα (μὲ κατερρύπανε).

βλίτσινι τό, Λεξ. Ελευθερούδ. Μ' Εγκυκλ.

* Αγνώστου ἐτύμου.

1) Τὸ φυτὸν Ιρις ὁ ψευδάκορος (iris pseudacorus) τῆς τάξεως τῶν ιριδωδῶν (iridaceae) Λεξ. Ελευθερούδ.

2) Τὸ φυτὸν κρίνον τὸ Γερμανικὸν (iris Germanica) τῆς τάξεως τῶν ιριδωδῶν Λεξ. Μ' Εγκυκλ.

βλόγα ἡ, εὐλόια Νάξ. βλόγα Εῦβ. (Πλατανιστ.)

Θήρ. Θράκ. (Κασταν.) Κρήτ. Μῆλ. Πάρ. Τῆν. Φολέγανδρ. κ. ἀ. — Λεξ. Βλαστ. 410 βλόια *Ανδρ. Θήρ. Κύθηρ. Μύκ. Πάρ. Σίφν. κ. ἀ.

* Έκ τοῦ ζ. βλογῶ. Ιδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,76.

* Η θρησκευτικὴ τελετὴ τοῦ γάμου, ἡ στέψις ἔνθ' ἀν.: *Ητυχα 'ς τὴ βλόγα τοῦ δεῖγα Κρήτ. || *Ἀσμ.

Τὸ Μά' ἀρραβωγάζεται, τὸ Μάι· βλόγα κάνει Κρήτ.

* Ας είναι καλορρίζικα καὶ αἱ εἰν' καλὴ ἡ ὥρα,

ἡ Παναγιὰ καὶ ὁ Χριστὸς νὰ είναι μέσο' 'ς τὴ βλόγα Κασταν.

Πές μου, νὰ ζῆς, ἐρόντισσα, προφταίνω 'ς τὴν εὐλόια, προφταίνω καὶ 'ς τὰ στέφανα, 'ς τὴν πρώτην ἀρρεβῶνα; Νάξ. Συνών. βλόγημα 2, βλόγησι 2, βλογήσι, βλογίδι 2, στεφάνωμα, στεφάνωσι.

βλογεύω Καππ. (Σιλ.)

* Έκ τοῦ οὖσ. βλογά.

Γεννῶ (ἐκ τῆς ἐννοίας ὅτι ἡ γέννησις τέκνου είναι εὐλογία, εύτυχία διὰ τὴν οίκογένειαν): Νύφ' μας βλόγεψεν.

βλογή ἡ, Θράκ. (Φανάρ.)

* Έκ τοῦ ζ. βλογῶ.

Εὐλογία: *Ο σκύλλος ἔχει βλογή κ' είναι καλὸ νὰ τὸν δίν' ὁ καθέρας ψωμί. Συνών. βλογά.

βλόγημα τό, εὐλόγημαν Πόντ. (Κολων.) εὐλόεμαρ

Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) εὐλόημα Νάξ. βλόγημα σύνηθ. βλόημα Καππ. (Σιλ.) Κρήτ. Μέγαρ. Μεγίστ. Πάρ. Σαλαμ. κ. ἀ. βλόημα Καλαβρ. (Μπόβ.) βλόγ' μα βρό. ίδιώμ. βλόημα Εῦβ. εὐλόιμαρ Πόντ. (Τραπ.)

* Έκ τοῦ ζ. βλογῶ. *Η λ. καὶ παρὰ Σομ. *Ο τύπ. εὐλόισμαρ ἐκ τοῦ εὐλοίζω παρὰ τὸ βλογῶ.

1) Εὐλογία ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἐννοίᾳ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κολων. Τραπ. Χαλδ.) — Λεξ. Δημητρ.: *Ασ' σῆ Χριστοῦ τ' εὐλόγημαν ἐχρυσῶθεν τὸ νερὸν (ἐκ παραμυθ.) Κολων. || Παροιμ. Γεὰ νερὸν ποῦ σάπισε δὲ φελῆ τὸ βλόγημα (ἐπὶ κακοῦ ἀνεπανορθώτου) Λεξ. Δημητρ. 2) Συνήθως κατὰ πληθ. βλόγα, διδ., σύνηθ. καὶ Καππ. (Σιλ.): Καλὰ βλογήματα! (εὐχὴ) σύνηθ. Λήγουρα βλογήματα Στερελλ. (Άραχ.) || *Ἀσμ.

Πέρασα κανάλι καὶ ἄγρια κύματα
γιὰ νάχοντε τὰ βλίτα | ποῦ φτειασε κ' ἡ χήρα πίττα
(τὸ βλίτον θεωρεῖται ως εὐτελές ἐδώδιμον φυτὸν) πολλαχ.

* **βλογημία** ἡ, βλογημία Καλαβρ. (Μπόβ.)
* Έκ τοῦ ζ. βλογῶ κατὰ τὸ ἀντίθετον βλαστημία.

Εὐλογία. Συνών. βλόγημα 1, βλογιά.

